

Lahden seudun jätelautakunta

Päätöspäivämäärä 06.03.2025 § 8

Lahden kaupunki, Lahden seudun jätelautakunta, 06.03.2025

§ 8

Ehdotus jätehuoltomääräyksiksi 1.10.2025

533/11.05.00.01/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

jätehuoltopäällikkö Tiia Yrjölä p.044 416 3634

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Jätelautakunta päättää

- Hyväksyä liitteen 1 ehdotuksen jätehuoltomääräyksiksi jatkovalmistelua varten.

- Asettaa ehdotuksen jätehuoltomääräyksiksi julkisesti nähtäville toimialueen kuntien verkkosivuille ja varata hallintolain 41 §:n mukainen vaikutusmahdollisuus mielipiteiden lausumiseen ehdotuksesta.

- Pyytää lausuntoja ehdotuksesta jätehuoltomääräyksiksi alueen kunnilta (Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila) ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, rakennusvalvontaviranomaisilta, ympäristöterveysviranomaisilta, alueen jätevedenpuhdistamoilta sekä Hämeen ELY-keskukselta, Uudenmaan ELY-keskukselta ja Salpakierto Oy:ltä.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Jätehuoltomääräyksiin ehdotetaan seuraavia keskeisiä muutoksia:

- Salpakierron kilpailuttamien sekajätteen kuljetusten tarkempi alkamisaikataulu 2026–2027
- Biojätteen kiinteistökohtaisen erilliskeräyksen (tai kompostoinnin) laajentaminen Orimattilan keskustaajamaan ja Vääksyyn 1.1.2026
- Yhteisen jäteastian (jätekimppa) ja yhteisen kompostorin etäisyysehtojen väljentäminen
- Yhteisen kompostorin käytön rajaaminen maksimissaan viidelle taloudelle
- Lietesäiliöiden maksimi tyhjennysvälien muuttaminen

Sekajätteen kuljetusten alkaminen 2026–2027

Salpakierto Oy:n kilpailuttamat sekajätteen kuljetukset alkavat:

- Heinolan taajama-alueella 1.4.2026
- Pukkilassa, Myrskylässä ja Orimattilassa pois lukien Orimattilan Artjärvellä 1.6.2026 alkaen
- Hollolassa 1.9.2026 alkaen
- Asikkalassa ja Padasjoella 1.11.2026 alkaen
- Lahdessa 1.3.2027 alkaen

Sekajätteen tyhjennyspalveluun kuuluu käsin siirrettävä jäteastia, kuten muissakin Salpakierron kilpailuttamissa jätteenkuljetuksissa.

Etukuormattavat koneellisesti tyhjennettävät jätessäiliöt on kielletty sekajätteen kuljetuksessa.

Jätteenkuljetukseen tulee liittyä kuten ennenkin ensisijaisesti kiinteistökohtaisella jäteastialla (kotinouto) tai yhteisellä jäteastialla (jätekimppa). Aluekeräyspisteen käyttäjäksi voi liittyä vain, jos kiinteistölle tai kiinteistökohtaiselle jäteastialle ei ole tietä tai tieyhteys on huono eikä tie kestä jäteauton painoa.

Aluekeräyspisteverkostosta on tällä hetkellä olemassa alustava suunnitelma. Jokaiseen kuntaan tulee vähintään yksi aluekeräyspiste. Nykyistä akp-verkostoa tullaan harventamaan alueilla, joissa on tiheä aluekeräyspisteverkosto. Akp-pisteitä tullaan kehittämään asiakasystävällisemmiksi ja estämään väärinkäyttöä lukitsemalla pisteet. Lisäksi tutkitaan mahdollisuutta yhteistyöhön RINKI-pisteiden kanssa.

Biojätteen pakollisen erilliskeräyksen laajentaminen

Jätehuoltomääräyksissä ehdotetaan pakollista biojätteen erilliskeräystä (tai kompostointia) jokaiselle asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen käytettävälle kiinteistölle Vääkseen ja Orimattilan keskustaajamaan. Jos kiinteistöllä kompostoidaan, biojätettä ei tarvitse erilliskerätä. Muutos olisi linjassa Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen aiemman lausunnon kanssa ja edistäisi jätteiden kierrätystä alueella.

Biojätteen pakollinen jokaisen kiinteistön erilliskeräys (tai kompostointi) on voimassa SYKE:n taajamarajauksen vähintään 10 000 asukkaan taajamassa:

- Lahti (120333 asukasta)
- Nastola (13682 asukasta)
- Heinola (13682 asukasta)

Lisäksi jätehuoltoviranomainen on jo aiemmin Lahden ja Heinolan ympäristönsuojeluviranomaisen ehdotuksesta lisännyt alueita pakollisen keräyksen piiriin. Lahdessa Nikkilästä, Ämmälästä, Karistosta, Niemelänniemeltä, Kytölästä, Tiiranmäeltä. Heinolan ympäristönsuojeluviranomaisen toiveesta keräys on pakollista myös Heinola kirkonkylässä (2126 asukasta) ja Vierumäen taajamassa (381 asukasta).

Tällä hetkellä biojätteen pakollisen erilliskeräyksen tai kompostoinnin ulkopuolella olevat yli 1000 henkilön taajamat ovat:

- Orimattilan kt. 8847 asukasta
- Vääkky 4778 asukasta
- Järvelä 2468 asukasta
- Padasjoen kk. 1315 asukasta
- Pennala 1033 asukasta
- Hämeenkoski 1012 asukasta

Syke julkaisi uuden taajama-aineiston 2.10.2024. Tämä nosti Vesivehmaan yli 10 000 asukkaan lajitteluvuorotteiden ja kaikille kiinteistöille pakollisen biojätteen lajittelun piiriin suoraan jätelain perusteella. Tämä tarkoittaa, että tällä hetkellä osassa Asikkalaa on jokaisen kiinteistön biojätteen pakollinen erilliskeräys tai kompostointivaihtoehto.

Vesivehmaa oli viimeksi vuonna 2021 osa Lahden keskustaajamaa, mutta se poistui taajamarajauksesta ennen erilliskeräyksen alkamista. Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen lausui lausunnossaan 13.4.2021, että jos biojätteen erilliskeräys vaaditaan Vesivehmaan asukkailta, tulee se vaatia pientalollisilta myös Vääkkyssä:

*Syke YKR taajamarajaus ei ole sopiva peruste erilliskeräyksen
Asikkalan kunta Ote pöytäkirjasta Ympäristölautakunta § 25*

13.04.2021 aluerajaukseksi Asikkalan alueella. Ko. rajauksen mukaan osa Asikkalassa sijaitsevasta Vesivehmaan kylästä kuuluisi yli 10 000 asukkaan taajama-alueeseen. Alue rajautuu pääasiassa Vesivehmaan tien varteen, joten suurin osa kylästä jäisi kuitenkin rajauksen ulkopuolelle. Vesivehmaa on maaseutumaista taajamaa, jossa on myös karjatiloja. Kylällä ei ole tarjolla palveluita eikä alueella ole merkittävää teollisuutta. Vesivehmaan maaseudulla kulkevat pienet tiet ovat osittain huonokuntoisia, eikä biojätteen kerääminen käytännössä onnistu koko kylän alueelta. Alueella on myös paljon ns. kimp pajätepisteitä, joissa on vaikea nähdä biojätteen keräämisen olevan mahdollista.

Ympäristölautakunnan mielestä alle 10 000 asukkaan Asikkalassa ei pidä olla yli 10 000 asukkaan taajama-alueita ja niihin kohdistettuja jätteen erilliskeräysvelvoitteita. Vesivehmaalla on yksi yli viiden huoneiston kiinteistö, joka sijaitsee yleisen kierrätyspisteen välittömässä läheisyydessä (Vesivehmaan koulun vieressä), joten erilliskeräys ei käytännössä sielläkään helpottaisi jätteiden kierrättämistä yhtään.

Erilliskeräysvelvoitteen vaatimukset Vesivehmaalla olisivat epärealistiset, sillä Asikkalan keskustaajama Vääkysykään ei kuulu näiden tiukimpien vaatimusten alueeseen. Vääkysy kuuluu aluerajauksessa yli 200 asukkaan taajamaan, joten siellä erilliskeräysvelvoite koskee vain yli viiden huoneiston kiinteistöjä. Nämä erilliskeräysvelvoitteet ovat perusteltuja ja käytännössä toteutettavissa Vääkysin alueella. Mikäli aluerajausta ei ole mahdollista muuttaa niin, että Vesivehmaa katsotaan maaseutuna, jota se on, on tarpeen miettiä tasavertaisuutta vääkysyläisten ja vesivehmaalaisten välillä. Toisin sanoen, jos

biojätteen erilliskeräys vaaditaan Vesivehmaan asukkailta, tulee se vaatia pientalollisilta myös Vääksyssä.

Yhteinen jäteastia (jätekimppa) ja yhteinen kompostori

Yhteisen jäteastian (jätekimppa) ja yhteisen kompostorin yhteiskäytön ehtoja olisi tarkoituksenmukaista muuttaa joustavammaksi. Jatkossa yhteisen jäteastian (jätekimppa) tai yhteisen kompostorin käyttö olisi mahdollinen

- Saman yksityistien varrella asuville
- Saarikiinteistöille mantereen venepaikan yhteydessä tai enintään kolme km rantautumispaikasta
- Tiiviisti asutulla alueella 500 m päässä jäteastiasta.
- Muualla enintään 3 km päässä jäteastiasta

Erityisesti yhteisen kompostorin yhteiskäytön ehtojen väljennykset ovat huomattavia, jonka vuoksi on tarpeen mukaista säätää, että yhteistä kompostoria voi käyttää enintään 5 huoneistoa tai vapaa-ajan rakennusta. Lisäksi Salpakerolla ja jätehuoltoviranomaisella on mahdollista kieltää yhteisen jäteastian käyttö, jos yhteisen jäteastian käytöstä aiheutuu haittaa terveydelle, ympäristölle, jätteenkuljettajan työturvallisuudelle tai jos yhteisen jäteastian käyttö ei edistä jätehuollon yleistä toimivuutta.

Lietteen tyhjennysvälit

Lietesäiliöiden pisimpiä tyhjennysvälejä ehdotetaan muutettavan seuraavasti

- Vakainainen asuminen, sisältää käymäläjätevesiä, 1 vuosi
- Vakainainen asumien, sisältää vain pesuvesiä, 2 vuotta
- Vapaa-ajan rakennukset ja muut rakennukset, joissa ei ole vakituisia asukkaita, 3 vuotta

Tällä hetkellä tyhjennysvälit ovat

- saostussäiliö ja pienpuhdistamo, 1 vuosi
- umpisäiliö, 2 vuotta

Ehdotuksessa on huomioitu paremmin rakennuksen käyttö ja siellä kerättävän lietteen laatu mahdollistamalla pidemmät tyhjennysvälit rakennuksille, joilta tulee vain harmaita vesiä tai jotka eivät ole koko ajan käytössä.

Jatkovalmistelu

Salpakierto jatkaa erilliskeräyksen muutoksen valmistelua ehdotuksen mukaisesti.

Jätehuoltoviranomainen asettaa ehdotuksen jätehuoltomääräyksiksi julkisesti nähtäville toimialueen kuntien verkkosivuille ja varaa hallintolain 41 §:n mukaisen vaikutusmahdollisuuden mielipiteiden lausumiseen ehdotuksesta.

Lisäksi lausuntoja pyydetään ehdotuksesta jätehuoltomääräyksiksi viranomaisen alueen kunnilta (Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila) ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, rakennusvalvontaviranomaisilta, ympäristöterveysviranomaisilta, alueen jätevedenpuhdistamoilta sekä Hämeen ELY-keskukselta, Uudenmaan ELY-keskukselta ja Salpakierto Oy:ltä. Lausunnot pyydetään osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi 9.5.2025 mennessä.

Jätelautakunta päättää jätehuoltomääräyksistä syyskuussa 2025.

Jätehuoltomääräykset olisi tarkoitus tulla voimaan 1.10.2025, jotta biojätteen erilliskeräyksen laajentaminen on mahdollista 1.1.2026 alkaen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kuulutus

- Alueen kuntien tietoverkko: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila

Lausuntopyyntö

- Alueen kunnat: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila
- Alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset, rakennusvalvontaviranomaiset ja ympäristöterveysviranomaiset sekä jätevedenpuhdistamot: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila
- Hämeen ELY-keskus
- Uudenmaan ELY-keskus
- Salpakierto